

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Statens arbeidsmiljøinstitutt
Postboks 8149 Dep
0033 OSLO

Deres ref

Vår ref
13/1177

Dato
10.02.2014

Tildelingsbrev 2014 - Statens arbeidsmiljøinstitutt

1. INNLEDNING

Arbeids- og sosialdepartementet gir med dette rammer og retningslinjer for Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) virksomhet i 2014.

Det vises til Prop. 1 S (2013-2014) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014) fra Arbeidsdepartementet samt Innst. 15 S (2013-2014). Med bakgrunn i dette har Arbeids- og sosialdepartementet utarbeidet tildelingsbrev som gir de økonomiske rammene for STAMI i 2014 og en nærmere beskrivelse av prioriteringer, mål og rapporteringskrav.

Målene som er angitt i dette tildelingsbrevet vil være styrende for instituttets virksomhet. Erfaringer tilsier imidlertid at det kan komme saker som det ikke er tatt høyde for ved årets begynnelse og som kan få stor oppmerksomhet. STAMIs organisasjon må ha fleksibilitet til å bistå departementet i slike saker.

STAMI har et selvstendig ansvar for å informere departementet dersom det oppstår vesentlige avvik i gjennomføringen av de prioriterte oppgavene eller i virksomheten for øvrig. Dersom STAMI vurderer at det er uklarheter i de rammene og retningslinjene som formidles, har etaten et selvstendig ansvar for å ta saken opp med departementet.

Innholdsfortegnelse:

1.	INNLEDNING	1
2.	SATSINGSOMRÅDER, MÅL OG RESULTATKRAV	3
2.1.	Langsiktige mål, rapporteringskrav og styringsparametere	3
2.2.	Mål og prioriteringer for 2014	5
2.2.1.	Kunnskap om kjemiske og biologiske arbeidsmiljøforhold, herunder bidra til bedre oversikt over kjemikaliebruken i arbeidslivet i samarbeid med Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet	5
2.2.2.	Kunnskap om mekaniske, psykososiale og organisatoriske arbeidsmiljøforhold	6
2.2.3.	Synliggjøring av STAMI som sentral formidler av kunnskap om sammenhengen mellom arbeid og helse	6
2.2.4.	Nasjonal koordinator for samarbeid mellom de arbeidsmedisinske avdelingene	6
2.2.5.	Formidling av kunnskap og samarbeid med Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet, samt arbeidslivets parter, helsevesenet og forskningsmiljøer.....	7
2.2.6.	Nasjonal overvåking av arbeidsmiljø og -helse (NOA)	7
2.2.7.	Internasjonalt arbeid	8
3.	BUDSJETT OG FULLMAKTER	9
3.1.	Budsjettrammer	9
3.2.	Bevilgningsmessige forutsetninger	9
3.2.1.	Fullmakt til å bruttoføre utgifter og inntekter utenfor statsbudsjettet	9
3.2.2.	Håndtering av eventuelle uforutsette utgifter	9
3.3.	Fullmakter	9
3.4.	Kontroll	10
4.	ØVRIGE RAMMER OG RETNINGSLINJER	10
5.	INNSPILL TIL BUDSJETTPROSESSEN OG RAPPORTERING	10
5.1.	Innspill til budsjettprosessen for 2015.....	10
5.1.1.	Innspill til budsjettproposisjon og tildelingsbrev	10
5.1.2.	Endelig innspill til tildelingsbrev, risikovurderinger og nye, store satsingsforslag	10
5.2.	FoU behov	11
5.3.	Årsrapport for 2013 og 2014.....	11
5.4.	Halvårsrapportering.....	12
5.5.	Øvrig rapportering.....	13
5.5.1.	Rapportering til statsregnskapet	13
5.5.2.	Løpende rapportering	13
6.	DIALOG OG PLANLAGTE MØTER.....	13

Vedlegg:

1. Fullmakter – Personal/administrative
 2. Rapporteringsoversikt 2014
 3. Møteplan for styringsdialogen 2014
-

2. SATSINGSOMRÅDER, MÅL OG RESULTATKRAV

2.1. Langsiktige mål, rapporteringskrav og styringsparametere

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) er det nasjonale forskningsinstituttet for arbeidsmiljø og arbeidshelse. Samtidig har instituttet ansvaret for en rekke forvaltningsnære oppgaver og myndighetsstøttende funksjoner. Instituttet har som overordnet mål å skape, bruke og formidle kunnskap om sammenhengen mellom arbeid og helse. Sidestilt med og integrert i forsknings- og utredningsvirksomheten er således myndighetsstøttende arbeid, faglige servicefunksjoner for norsk arbeidsliv, utdanning og formidling med utgangspunkt i kunnskap om sammenhengen mellom arbeid og helse.

STAMI har følgende hovedmål for sin virksomhet:

1. Skape kunnskap om sammenhengen mellom arbeid, sykdom og helse
2. Kartlegge arbeidsmiljø- og helseforhold, vurdere risiko og bidra til forebyggende tiltak
3. Gjøre kunnskap om sammenhengen mellom arbeid, sykdom og helse kjent

Strategisk plan 2006 - 2015

Hovedmålene skal operasjonaliseres gjennom STAMIs strategiske plan for perioden 2006 – 2015. STAMI skal prioritere sine forskningsområder ved å avveie forskningsområdets relevans etter følgende kriterier:

- potensial for forebygging
- nasjonal betydning
- omfang og alvorlighet av sykdommer og plager i befolkningen
- forskbarhet
- vitenskapelig betydning
- egen kompetanse og tilgjengelige ressurser

Satsingsområder

Forskning ved STAMI skal ha relevans for arbeid og helse og skal bidra til kunnskap som skal benyttes til forebyggende virksomhet. Forhold av både positiv og negativ betydning for helse og arbeidsevne skal studeres. STAMI skal arbeide med forskning og kunnskapsoppbygging når det gjelder påvirkninger i arbeidsmiljøet, hvordan årsaksforholdene er mellom disse påvirkningsfaktorene og arbeidsrelatert sykdom, samt omfanget og karakteren av arbeidsrelatert sykdom i norsk arbeidsliv.

Som det nasjonale forskningsinstituttet på arbeidsmiljø og -helseområdet er STAMI også nasjonalt kompetansesenter for forskning på arbeidsrelaterte kjemikalieskader. Instituttet har således ansvar for å opprettholde kompetanse på og prioritere dette fagfeltet spesielt. Samtidig skal instituttet også prioritere de andre fagfeltene i strategisk plan, og for å nå disse målene må også innsatsen når det gjelder psykososiale og organisatoriske arbeidsmiljøfaktorer fortsatt styrkes. I tillegg skal vekselvirkningene mellom alle disse arbeidsmiljøfaktorene samt arbeidsmiljørelevansen synliggjøres.

STAMI skal bidra med kunnskap til arbeidet med et inkluderende arbeidsliv og til overvåking av arbeidsmiljøfaktorer av betydning for helse. Formidling av samfunnsnyttig kunnskap fra de ulike forskningsaktivitetene skal prioriteres, slik at kunnskapen i størst mulig grad gjøres tilgjengelig for norsk arbeidsliv og kan nyttiggjøres i forebyggende virksomhet.

STAMI skal videreutvikle samarbeidet og kunnskapsdeling med Arbeidstilsynet og Petroleumsstilsynet. STAMI skal blant annet bidra i utviklingen av etatenes strategier for å møte både eksisterende og kommende arbeidsmiljøutfordringer og risikoforhold. Andre viktige målgrupper for STAMIs arbeid er partene i arbeidslivet, ledere og ansatte i virksomhetene, bedriftshelsetjenesten, helsevesenet inkludert de arbeidsmedisinske avdelingene og forskningsmiljøene.

STAMI må prioritere ressursbruken og innretningen av sine aktiviteter slik at forskningen i størst mulig grad er relevant i forhold til hva instituttet og arbeidsmiljømyndighetene vurderer som de mest alvorlige risikoforhold i norsk arbeidsliv. Nye produkter, teknologier og organisasjonsformer utvikles fortløpende, og arbeidsmiljøforhold kan påvirkes av dette. Forskning og kunnskapsutvikling knyttet til potensielle fremtidige arbeidsmiljøutfordringer er et viktig verktøy for å kunne forebygge arbeidsrelaterte sykdommer og skader på et tidligst mulig stadium, og således bidra til redusert arbeidsrelatert sykefravær og uførhet. Instituttet har et spesielt ansvar for å ivareta det langsiktige perspektivet som denne type forskning krever, ofte av grunnforskningskarakter. STAMI har rammebetingelser som muliggjør gjennomføring av langsiktige, prospektive studier med forskningsmetodiske fortrinn som gir større potensial for å kunne avdekke underliggende årsaksmekanismer enn typiske programforskningsprosjekter med kortere tidshorison, og det er viktig at STAMI legger til rette for og prioriterer denne typer prosjekter.

Departementet forutsetter at instituttet i størst mulig grad publiserer sine forskningsresultater i form av vitenskapelige publikasjoner i internasjonale, fagfellebedømte tidsskrifter og at forskningen holder høy internasjonal kvalitet og relevans. Departementet forventer også at STAMI formidler relevant kunnskap til sine målgrupper. I tillegg forventer departementet at STAMI underretter bl.a. relevante tilsynsmyndigheter om viktige vitenskapelige funn, både fra egen og annen nasjonal og internasjonal forskning.

I instituttets årsrapport skal det på et overordnet nivå fremgå hvilke forskningsaktiviteter som er gjennomført, og det skal begrunnes hvordan aktivitetene har vært relevante og har bidratt til å dekke de mest sentrale kunnskapsbehov mht arbeidsforhold som påvirker helse.

Ansvarsområder utover forskning

STAMIs rolle som forvaltingsinstitutt innebærer en rekke oppgaver av forvaltningsnær karakter i tillegg til forskningsoppgavene. Departementet forutsetter at STAMI prioriterer disse oppgavene, og legger til rette for ressurseffektiv utnyttelse av STAMIs faglige spisskompetanse også på disse områdene.

Rapporteringskrav og styringsparametere

Aktuelle styringsparametere for STAMI må primært knyttes til vurdering av ressursinnsats, relevans, fremdrift og måloppnåelse innen de prioriterte fagområdene, jf. pkt. 2.2. Rapportering gis i STAMIs årsrapport dersom ikke annet er spesifisert.

Departementet ber om at STAMI på overordnet nivå rapporterer på ressursinnsats, relevansvurderinger og resultater, inkludert publisering, dr.gradsproduksjon etc. innenfor de prioriterte fagområdene. Det skal også rapporteres om eventuelle avvik i forhold til planer som vil kunne medføre vesentlige forsinkelser eller påvirke måloppnåelsen.

I årsrapporten skal det også inngå en beskrivelse og overordnet rapportering av konkrete forskningsprosjekter under de prioriterte fagområdene som i det aktuelle budsjettår har oppnådd resultater som ansees å være av spesiell interesse for arbeidsmiljømyndighetene, arbeidslivets parter, samt STAMIs målgrupper for øvrig.

2.2. Mål og prioriteringer for 2014

STAMI skal bidra til følgende hovedmål i Prop. 1S (2013-2014):

- Hovedmål 3: Utvikling av ny kunnskap om arbeidsmiljø, arbeidshelse og sikkerhet.

I 2014 skal STAMI på bakgrunn av dette hovedmålet og strategiske prioriteringer skape, kartlegge og formidle kunnskap som er relevant for arbeidsmiljø. Følgende forskningsfelt og områder skal prioriteres i 2014:

2.2.1. *Kunnskap om kjemiske og biologiske arbeidsmiljøforhold, herunder bidra til bedre oversikt over kjemikaliebruken i arbeidslivet i samarbeid med Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet*

I norsk arbeidsliv er det fortsatt store utfordringer knyttet til tradisjonelle yrkesskader med opphav i kjemisk/biologisk eksponering. Videre tilkommer det kontinuerlig nye kjemiske og biologiske eksponeringer i arbeidslivet knyttet til nye produkter og teknologier. STAMI skal i 2014 skape, kartlegge og formidle kunnskap om eksponering for kjemikalier/biologiske faktorer og helseeffekter av dette.

STAMI har et særskilt ansvar for å formidle kunnskap, både fra egen og annen nasjonal og internasjonal forskning til tilsynsmyndighetene om foreliggende og ny kunnskap om helseeffekter av kjemiske/biologiske arbeidsmiljøforhold.

Instituttet skal videreføre sitt arbeid med eksponeringsstudier og epidemiologiske studier knyttet til kjemisk helsefare i arbeidslivet, og søke å utnytte sin kompetanse på området til å identifisere nye problemstillinger i arbeidslivet hvor det er behov for økt kunnskap om eksponering og årsakssammenhenger. Instituttet skal i 2014 fortsatt prioritere kunnskapsoppbygging på nanoteknologiområdet, herunder fortsatt overvåke og følge kunnskapsutviklingen mht. trygg håndtering av og mulige negative helseeffekter knyttet til eksponering for nanomaterialer.

Det skal videre studeres hvordan kjemiske og biologiske arbeidsmiljøeksponeringer påvirker biologiske prosesser av betydning for sykdomsutvikling (mekanismestudier).

Kunnskapen om bruken av kjemikalier i arbeidslivet er ikke tilstrekkelig.

Arbeidsmiljømyndighetene har de senere årene ved flere anledninger bl.a. erfart at historiske eksponeringsdata fra arbeidslivet ikke har vært lagret hos arbeidsgiverne på en systematisk og hensiktsmessig måte, noe som har vanskeliggjort innhenting av historiske eksponeringsdata. Manglende oversikt over kjemikaliebruken er også en utfordring for godt forebyggende arbeid og prioritering av tilsyns- og informasjonsinnsatsen. Det har derfor de senere årene vært gjennomført et prosjekt i samarbeid mellom berørte myndigheter og partene i arbeidslivet for å utvikle databasen for kjemisk eksponering i arbeidslivet og øke innrapportering av måledata fra virksomhetene. Prosjektgruppen oversendte i 2012 en sluttrapport til Arbeids- og sosialdepartementet, hvor det ble anbefalt å gå videre med planene om å utvikle EXPO til et

permanent eksponeringsregister med basis i den utviklede infrastrukturen. Departementet forutsetter at STAMI i samarbeid med Arbeidstilsynet og Petroleumsstilsynet i 2014 følger opp saken i tråd med de føringer som har kommet fra departementet, herunder vurdere et system for frivillig innrapportering mv. Databasen skal for øvrig utformes slik at hver enkelt virksomhet får tilgang til egne data og mulighet til å hente frem rapporter om egne eksponeringsnivåer. Databasen skal også utgjøre en viktig kilde for overvåkingssystemet NOA, og som grunnlag for tilsynsprioriteringer fra Arbeidstilsynet og Petroleumsstilsynet. STAMI er fra 2014 tildelt 3 mill. kroner til dette formålet.

2.2.2. Kunnskap om mekaniske, psykososiale og organisatoriske arbeidsmiljøforhold

Muskel- og skjelettlidelser og psykiske lidelser har gjennom flere år klart vært de største diagnosegruppene for langtids sykefravær og uførepensjonering i norsk arbeidsliv. Årsakssammenhengene bak sykefravær og frafall fra arbeidslivet er sammensatte og komplekse. Det er imidlertid klart at ulike typer helseproblemer, med påfølgende fare for langvarig eller permanent frafall fra arbeidslivet, i mange sammenhenger helt eller delvis kan skyldes arbeidsrelaterte forhold. På bakgrunn av dette skal STAMI i 2014 skape, kartlegge og formidle kunnskap innenfor følgende områder:

- Muskel- og skjelettbelastninger
- Psykososiale og organisatoriske arbeidsmiljøfaktorer
- Frafall og inkluderende arbeidsliv

Spesielt på disse forskningsområdene er det stort behov for at STAMI fortsetter sitt arbeid med å gjennomføre prospektive og longitudinelle forskningsprosjekter med repeterte datainnsamlinger av høy kvalitet, og sikrer bærekraftig gjennomføring av slike prosjekter.

Instituttet skal i 2014 fortsatt prioritere kunnskapsoppbygging på området arbeidstidsordninger og helse, spesielt gjennom studier knyttet til natt- og skiftarbeid.

2.2.3. Synliggjøring av STAMI som sentral formidler av kunnskap om sammenhengen mellom arbeid og helse

STAMIs formidlingsaktiviteter skal bidra til å synliggjøre instituttet som nasjonalt arbeidsmiljøinstitutt og leverandør av kunnskap om sammenhengen mellom arbeid og helse. Instituttets rolle som aktør i samfunnsdebatten skal styrkes gjennom formidlingsaktivitetene. STAMI skal kontinuerlig videreutvikle kanalene for informasjon for å styrke tilbudet til alle målgrupper. Formidlingstilbudet skal bl.a. omfatte kurs, konferanser og seminarer, tilrettelagt informasjon og ukentlige nyhetsbrev på www.stami.no, systematisk medie- og samfunnskontakt, samt utgivelse av faktaark og fagbladet Arbeid og helse. STAMI skal også tilby bibliotekjenester.

2.2.4. Nasjonal koordinator for samarbeid mellom de arbeidsmedisinske avdelingene

Departementet har i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet, fastsatt et mandat for STAMIs koordineringsrolle av felles problemstillinger og utredninger ved de arbeidsmedisinske avdelingene i Norge.

Departementet forutsetter at STAMI i 2014 fortsatt ivaretar koordineringsrollen, bl.a. i form av ressursbruk øremerket dette formålet.

2.2.5. Formidling av kunnskap og samarbeid med Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet, samt arbeidslivets parter, helsevesenet og forskningsmiljøer

STAMI skal formidle kunnskap om sammenhengen mellom arbeid og helse til Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet, og bidra til tilsynsetatenes strategier, satsinger og prioriteringer. STAMI skal også ha dialog med Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet om fremtidige kunnskapsbehov.

STAMI skal samarbeide med arbeidslivets parter gjennom deres deltakelse i referansegrupper knyttet til enkelte av prosjektene samt gjennom instituttets fagråd. Departementet forutsetter at STAMI er i dialog med arbeidslivets parter knyttet til arbeidet med utarbeidelse av ny langsiktig forskningsstrategi for STAMI.

STAMI skal fortsette å søke forskningssamarbeid med relevante nasjonale og internasjonale forskningsmiljøer der dette er relevant, inkludert vitenskapelige miljøer i helsevesenet.

I 2014 er det spesielt viktig at følgende aktiviteter prioriteres spesielt:

- Videre oppfølging/utvikling av kunnskap om kjemikaliebruken i arbeidslivet (se også under punkt 2.2.1)
- STAMI skal på hensiktsmessig måte bistå Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet i etatenes arbeid med FoU-oppgaver.
- STAMI skal fortsatt bistå Arbeidstilsynet i tilsynets oppfølging av bedriftshelsetjenesten jf. retningslinjer for fagsekretariatet for bedriftshelsetjenesten og samarbeidsavtalen mellom STAMI og Arbeidstilsynet.

2.2.6. Nasjonal overvåking av arbeidsmiljø og -helse (NOA)

Nasjonal overvåking av arbeidsmiljø - og helse (NOA) skal samle, kvalitetsvurdere, systematisere, bearbeide, tolke og formidle data og dokumentasjon om arbeidsmiljø og arbeidsrelaterte helseskader. Målsettingen er å fremskaffe pålitelig og kvalitetssikret underlagsmateriale til arbeidsmiljømyndighetene, partene i arbeidslivet, helsevesenet og andre forskningsmiljøer. Det skal prioriteres å videreutvikle overvåkingssystemet og kontinuerlig opprettholde tett kontakt med dataleverandører, samarbeidspartnere og målgrupper i denne forbindelse.

En viktig leveranse fra NOA er utarbeidelse av en rapport (Faktabok) hvert tredje år om bl.a. status og trender på arbeidsmiljøområdet basert på tilgjengelig informasjon om arbeidsrelaterte plager, sykdom og skader, fordelt på bransjer og yrker. Neste faktabok skal etter planen foreligge i 2015.

Det pågår et arbeid under ledelse av Statistisk sentralbyrå, Arbeids- og velferdsdirektoratet og Arbeidstilsynet med å forbedre og videreutvikle de nasjonale systemene for innmelding, registrering og statistikk på arbeidsskade- og yrkessykdomsområdene, jf EUs råds - og parlamentsforordning COM (2007) 46). Departementet forutsetter at STAMI i nødvendig utstrekning bidrar i dette arbeidet.

Resultat og rapporteringer fra utvikling og drift av overvåkingssystemet skal synliggjøres gjennom den ordinære styringsdialogen med departementet, herunder i årsrapporten 2014.

2.2.7. Internasjonalt arbeid

STAMI skal som tidligere år bidra til det nordiske samarbeidet og EU/EØS-arbeidet innenfor sitt område, og skal forøvrig legge vekt på å delta i andre relevante internasjonale fora der det er viktig å ivareta norske interesser. Instituttet skal videreføre PEROSH - samarbeidet (Partnership for European Research in Occupational Safety and Health) med sine europeiske nasjonale søsterinstitutter om å identifisere viktige problemstillinger knyttet til kunnskapsbehov på arbeidsmiljøfeltet, samt søke å utvide grunnlaget for finansiering av forskning innen feltet arbeid og helse innen EUs rammeprogrammer.

I 2009 ble instituttet av Verdens helseorganisasjon (WHO) tilkjent status som "WHO Collaborating Center" på arbeidsmiljøfeltet. Departementet ber om å bli holdt løpende orientert om STAMIs rolle i og erfaringer med dette arbeidet også i 2014.

Instituttet skal rapportere om arbeidsmiljøforhold i Norge til European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions (Eurofound). Dette gjøres i henhold til krav og spesifikasjoner fra Eurofound. Rapporteringen koordineres av Fafo som for 2010-2014 er nasjonal korrespondent for Norge overfor Eurofound. Nasjonal korrespondent vil kunne endre seg fra 28.02.14 etter en anbudskonkurranse for en ny 4-årsperiode, men STAMIs vil også i den neste perioden fortsette å rapportere om arbeidsmiljø.

3. BUDSJETT OG FULLMAKTER

3.1. Budsjettrammer

<i>Kap. 0643 Statens arbeidsmiljøinstitutt</i>		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Budsjett 2014
50	Statstilskudd.....	111 600
Sum kap. 0643 Statens arbeidsmiljøinstitutt		111 600

3.2. Bevilgningsmessige forutsetninger

Kap. 0643, Post 50 Statstilskudd

Bevilgningen er styrket med 3 mill. kroner til opprettelse og drift av database over resultater fra kjemiske eksponeringsmålinger i virksomhetene. I tillegg er bevilgningen justert for pris- og lønnsvekst med 3,67 mill. kroner.

3.2.1. Fullmakt til å bruttoføre utgifter og inntekter utenfor statsbudsjettet

Fullmakten innebærer at STAMI:

- i tillegg til inntekter fra bevilgning på post 50, kan disponere eksterne inntekter fullt ut til virksomhetens formål
- disponerer eventuelt positivt årsresultat og har ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat

3.2.2. Håndtering av eventuelle uforutsette utgifter

Dersom det i løpet av året oppstår uventede utgifter, skal disse normalt dekkes ved omdisponeringer innenfor tildelt ramme.

Om det ikke er mulig å håndtere merutgiften innen egne rammer, skal saken tas opp enten om våren i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett eller om høsten i Omgrupperingsproposisjonen. Forslagene til justeringer skal inneholde:

- Begrunnelse for forslaget
- Redegjørelse for de viktigste forutsetninger og usikkerhetsmomenter knyttet til bevilgningsforslaget
- Informasjon om hvilke tiltak som er gjennomført for å begrense utgiftsøkning
- Forslag til inndeckning av utgiftsøkningen

Frist for innspill til revidert budsjett:

3. mars 2014

Frist for innspill til omgrupperingsproposisjonen:

22. september 2014

3.3. Fullmakter

Vedlegg 1 gir en oversikt over personal-, økonomiske og administrative fullmakter som er delegert til STAMI.

3.4. Kontroll

Departementet og Riksrevisjonen kan til enhver tid be om innsyn i STAMIs bruk av midlene, jf. Bevilgningsreglementets § 17.

4. ØVRIGE RAMMER OG RETNINGSLINJER

Statlige virksomheter skal i forbindelse med årsrapporten for 2014 rapportere til eget departement om arbeidet med fjerning av "tidstyver". Det vil si effektivisering av egen drift, regelforenkling og andre gjennomførte forenklingstiltak i egen virksomhet og overfor innbyggere, næringsliv og offentlige virksomheter.

I tillegg bes virksomhetene innen 1. september om å foreslå forenkling av regelverk eller prosedyrekrav fastsatt av andre som skaper "tidstyver" for virksomheten.

Departementet viser til rundskriv P-6/2013 av 18. desember 2013 fra daværende Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet for nærmere om bakgrunn, begrepsforklaring og muligheter for bistand i dette arbeidet. Rundskrivet er tilgjengelig på regjeringen.no.

5. INNSPILL TIL BUDSJETTPROSESSEN OG RAPPORTERING

5.1. Innspill til budsjettprosessen for 2015

5.1.1. Innspill til budsjettproposisjon og tildelingsbrev

Arbeidet med Prop. 1 S (2014-2015) og tildelingsbrev for 2015 vil være tema på etatsstyringsmøtet i mars 2014. Det er viktig at etaten og departementet er enige om hvilke utfordringer og målsettinger som skal danne utgangspunkt for utarbeidelse av innspill til budsjettproposisjonen og tildelingsbrevet. De målsettingene som vil fremgå av innspill til budsjettproposisjonen skal gjenspeiles i innspillet til tildelingsbrev der det foretas en avveining av detaljeringsnivået mellom hhv. proposisjon og tildelingsbrev. Departementet vil i etterkant av marsmøtet oversende nærmere bestilling av innspill, fristen for innspill er satt til 2. mai 2014, jf. vedlegg 2.

5.1.2. Endelig innspill til tildelingsbrev, risikovurderinger og nye, store satsingsforslag

Som for tidligere år vil fristen for revidert og endelig innspill til tildelingsbrev være en uke før høstens etatsstyringsmøte. Departementet vil i forkant sende ut utkast til tildelingsbrev basert på endelig forslag til budsjettproposisjon samt fjorårets tildelingsbrev. STAMI skal samtidig med innspillet også oversende et oppdatert risikobilde som vil gjennomgå i tilknytning til tildelingsbrevets målsettinger.

Til høstmøtet skal det også oversendes eventuelle tema til nye, store satsingsforslag for 2016. Om aktuelt, skal STAMI innen 3. desember oversende ferdig utkast til satsingsforslag etter Finansdepartementets mal:

- forslag til bevilgning på alle relevante kapitler og poster
- tiltakets formål og varighet

- bakgrunn og behovet for tiltaket, beskrivelse av tiltaket og hvilke resultater tiltaket forventes å gi
- forventede økonomiske og administrative konsekvenser (i tråd med utredningsinstruksens bestemmelser, herunder tiltakets samfunnsøkonomiske lønnsomhet og nyttevirkninger så langt som mulig målt i kroner samt ev. innsparinger over tid)
- en beskrivelse av hvordan resultatoppfølgingen skal foregå
- gjennomført/planlagt utredningsprosess bak forslaget, herunder kontakt med berørte parter
- beregning av eventuell kommunal medfinansiering
- samlet bevilgningsbehov for hvert av årene fra 2016 til 2019

Det gjøres i tillegg oppmerksom på at for IKT-forslag skal Difis selvdeklarasjonsskjema følge vedlagt, jf. KMDs rundskriv P-4/2013.

5.2. FoU behov

Departementet har i tildelingsbrevene til Arbeidstilsynet og Petroleumsstilsynet anmodet om at eventuelle forslag til særskilte FOU-behov som søkes dekket av departementet påfølgende år, skal sendes departementet innen 1. oktober 2014. Det er videre forutsatt at innspillene, så langt det er hensiktsmessig, skal koordineres mellom Arbeidstilsynet og Petroleumsstilsynet. I den grad det er naturlig og hensiktsmessig bes STAMI også samarbeide med de to tilsynsetatene om deres forslag.

5.3. Årsrapport for 2013 og 2014

Årsrapporten for 2013 skal i utgangspunktet utarbeides etter bestemmelser og krav i tråd med tidligere år, jf. tildelingsbrev for 2013. Årsrapport for 2013 skal sendes departementet og Riksrevisjonen innen **3. mars 2014**. For å få tilstrekkelig tid til forberedelser til vårmøtet ber vi om at utkast til årsrapport oversendes departementet 20. februar 2014.

Årsrapport for 2014 skal være i henhold til kravene i de reviderte bestemmelsene om økonomistyring i staten punkt 1.5.1 og 2.3.3. Statens arbeidsmiljøinstitutt må påse at instituttet innenfor disse bestemmelsene avlegger en årsrapport som ivaretar tildelingsbrevets krav til rapportering.

Årsrapport for 2014 skal sendes departementet og Riksrevisjonen innen 15. mars 2015. Rapporten publiseres på virksomhetens nettsider etter at den er behandlet i etatsstyringsmøte, og senest innen 1. mai 2015.

Departementet legger til grunn at det etter behov vil være dialog gjennom 2014 om utforming av årsrapporten i henhold til de nye kravene.

For utforming av årsrapporten vises til veiledningsmateriale utarbeidet av DFØ. Departementet har i tillegg følgende presiseringer:

I Leders beretning

II Introduksjon til virksomheten og hovedtall

III Årets aktiviteter og resultater

Årets aktiviteter og resultater rapporteres i tråd med krav i tildelingsbrevets pkt. 2.

IV Styring og kontroll i virksomheten

Det skal i årsrapporten gis en beskrivelse av virksomhetens hovedprinsipper for styring, herunder risikostyring og internkontroll. Virksomheten skal gi en vurdering av om etablerte systemer for styring og kontroll ivaretar virksomhetens styringsbehov på en betryggende måte. Rapporten skal også redegjøre for andre forhold departementet bør kjenne til, herunder om det er planlagt eller iverksatt vesentlige endringer i opplegget for styring og kontroll.

Virksomheten skal redegjøre for sin oppfølging av Riksrevisjonens merknader i Dokument 1 og i forbindelse med eventuelle forvaltningsrevisjoner.

Virksomheten har et selvstendig ansvar for å informere departementet uten ugrunnet opphold dersom det avdekkes vesentlige styringssvikt, feil og mangler eller oppstår vesentlige avvik i gjennomføringen av virksomhetens mål og oppgaver.

V Vurdering av fremtidsutsikter

Det gis en kort vurdering og status av Statens arbeidsmiljøinstituttts arbeid for å nå de overordnede mål på lengre sikt, bl.a. knyttet til Statens arbeidsmiljøinstituttts strategiske plan.

VI Årsregnskap

Årsregnskapet skal avgis i samsvar med punkt 3.4 i bestemmelsene om økonomistyring i statlige virksomheter og Finansdepartementets rundskriv R-115/2013, og skal inneholde følgende tre deler:

- Ledelseskomentarer
- Oppstilling av bevilgningsrapportering etter en forenklet oppstillingsplan med tilhørende note
- Oppstilling av virksomhetsregnskapet

Vi minner om at rapporten også etter nye bestemmelser benyttes som ledd i etatsstyringsdialogen, og hovedmottaker for rapporten skal herav være departementet.

Departementet ber om at årsrapporten blir sendt både pr. e-post til postmottak@asd.dep.no og vanlig post.

5.4. Halvårsrapportering

I halvårsrapporten skal det rapporteres om eventuelle større forsinkelser i fremdriften knyttet til oppgaver som er tillagt etaten gjennom tildelingsbrevet og eventuelt andre hendelser som påvirker ressursdisponeringen.

I tillegg skal det rapporteres på enkelte aktiviteter selv om det ikke er avvik ift. planlagt fremdrift. En oversikt over dette fremgår av rapporteringsoversikten (vedlegg 2).

Rapporten skal oversendes Arbeids- og sosialdepartementet v/Arbeidsmiljø- og sikkerhetsavdelingen **innen 15. august 2014** sammen med en oversikt over STAMIs regnskapsmessige status pr. 30. juni 2014.

5.5. Øvrig rapportering

5.5.1. Rapportering til statsregnskapet

STAMI skal rapportere månedlig om likvidbevegelser på sin oppgjørskonto i Norges Bank, jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 3.3.3.2. og Rundskriv R-106 fra Finansdepartementet. Rapport skal sendes til DFØ med kopi til departementet.

5.5.2. Løpende rapportering

Hvis STAMI i løpet av året finner at det vil oppstå vesentlige avvik eller forsinkelser i forhold til resultatkravene og andre føringer, jf. pkt. 2.1 og 2.2, skal det orienteres særskilt om dette. Vi ber også om at virksomheten da orienterer departementet om hvilke tiltak som vil bli gjennomført i den sammenheng.

6. DIALOG OG PLANLAGTE MØTER

Møteplan mellom STAMI og Arbeids- og sosialdepartementet for 2014 fremgår av vedlegg 3.

Med hilsen

Ellen Seip (e.f.)
departementsråd

Ragnhild Nordaas
ekspedisjonssjef

Kopi:
Riksrevisjonen via BØA (her)

Vedlegg: 3

Vedlegg 1 Personal- og administrative fullmakter 2014

1. Ansettelse, opprettelse av stillinger og lønnsfastsettelse

1.1 Ansettelse, fullmakt til å opprette nye stillinger og fastsette lønn delegeres til den enkelte virksomhet, med mindre annet er bestemt ved lov eller fremgår av unntakene nedenfor. Beslutning om å opprette stillinger fastsettes av virksomhetsleder.

1.2 Virksomhetene har ikke fullmakt til å opprette legestillinger selv. Ved eventuelle behov for nye *ikke-kliniske* legestillinger kan virksomheten rette en søknad til Arbeids- og sosialdepartementet.

1.3 Departementet ivaretar fullmakten for Arbeidsretten og Riksmekleren.

2. Toppledere

2.1 Departementet foretar ansettelse i topplederstillinger og utnevnelser i embeter.

2.2 Departementet saksbehandler og avgjør også alle saker knyttet til topplederens arbeidsforhold, for eksempel angående:

- Alle typer permisjoner (utdanningspermisjon, velferdspermisjon mv.)
- Alle typer lønnsjusteringer (både midlertidige og permanente)

3. Fullmakt til å føre lokale lønnsforhandlinger

Det fremgår av hovedtariffavtalen hvilke virksomheter som har fullmakt til å føre lokale forhandlinger.

Departementet fører lokale forhandlinger for de som ikke har egen forhandlingsfullmakt.

4. Utdanningspermisjon med lønn

Samtlige av departementets underliggende virksomheter som selv ivaretar sin personaladministrasjon, delegeres fullmakt til å innvilge utdanningspermisjon med lønn inntil ett år i samsvar med statens sentrale retningslinjer.

5. Fullmakter ved erstatning til statsansatte for skade på eller tap av private eiendeler i forbindelse med tjenesten

Departementet gir Statens arbeidsmiljøinstitutt fullmakt til å fatte vedtak om erstatning på inntil kr. 20.000,- til statsansatte for skade eller tap av private eiendeler i forbindelse med tjenesten.

For øvrig skal slike erstatningskrav sendes Arbeids- og sosialdepartementet. Erstatninger utover kr. 20.000,- skal forelegges Kommunal- og moderniseringsdepartementet via Arbeids- og sosialdepartementet.

Vedlegg 1 Personal- og administrative fullmakter 2014

6. Fullmakter ved erstatningskrav mot staten

Dette gjelder krav mot staten om erstatning på grunnlag av alminnelige erstatningsregler. Unntatt fra reglene er ansvar i kontraktsforhold og ansvar i forbindelse med statens forretningsdrift.

Eventuelle krav om erstatning skal sendes Arbeids- og sosialdepartementet.

Vedlegg 2: Rapporteringsoversikt 2014 - STAMI

Frister	Aktivitet
15. januar	⇒ Rapport til statsregnskapet om likvidbevegelsen på oppgjørskonto i Norges Bank, jf. FINs rundskriv R-106 og R10/2013
28. januar	⇒ Kapitalregnskapsposter (Statens aksjeinteresser) ⇒ Rapportering av anvendt kontoplan og regnskapsprinsipp
10. februar	⇒ Beholdningsoversikt og standardtabeller for virksomheter med særskilte fullmakter (nettobudsjetterte), jf. FINs rundskriv R-8/2013 og R-9/2013
20. februar	Utkast til <i>årsrapport 2013</i> : ⇒ Rapport på resultat i hht. mål og styringsparametere, jf. pkt. 2 ⇒ Rapporteringskrav under pkt. 4: ⇒ Risikostyring, jf. pkt. 4.1 ⇒ Økonomiforvaltning – offentlige anskaffelser, jf. pkt. 4.2.2 ⇒ Rekruttering av personer med nedsatt funksjonsevne, jf. pkt. 4.4
3. mars	⇒ Endelig årsrapport 2013 til departementet og Riksrevisjonen, jf. pkt. 5.3 ⇒ Behov for bevilgningsendring – 1. halvår 2014 (RnB), jf. pkt. 3.2
2. mai	⇒ Innspill / bidrag til Prop. 1 S (2014-2015) med utgangspunkt i bestilling fra departementet, jf. pkt. 5.1.1 ⇒ Innspill til standardiserte nøkkeltall til Prop. 1 S (2014-2015)
15. august	⇒ Halvårsrapport (avvik) oppgaver og budsjett, jf. pkt. 5.4
1. oktober	⇒ Eventuelle forslag til særskilte FoU-behov 2015, jf. pkt. 5.2
En uke før møtet i oktober	⇒ Innspill til tildelingsbrev for 2015 med utgangspunkt i <u>utkast</u> fra departementet jf. pkt. 5.1.2 ⇒ Oppdatert risikobilde basert på innspill til tildelingsbrev for 2015, jf. pkt. 5.1.2 ⇒ Ev. forslag til tema for store satsinger 2016, jf. pkt. 5.1.2
3. desember	⇒ Nye store satsingsforslag for 2016 basert på mal fra Finansdepartementet, jf. pkt. 5.1.2
20. februar 2015	Ferdig utkast til <i>årsrapport for 2014</i> , jf. pk 5.1 samt veiledning fra DFØ: ⇒ Rapport på resultat i hht. mål og styringsparametere, jf. pkt. 2 ⇒ Rapporteringskrav under pkt. 4: ⇒ Redusere og finne tidstyver i forvaltningen

Vedlegg 3: Møteplan 2014 – Statens arbeidsmiljøinstitutt

Dato	→ Aktuelle tema for drøfting
14. mars	→ Etatsstyringsmøte våren, kl 1100 – 1400 – sted: ASD
Forrige år (2013)/	Årsrapport 2013 ⇒ Kort gjennomgang og utsjekking av Årsrapport 2013
Inneværende år (2014)	⇒ Vurdering av forholdet mellom resultater og ressursforbruk ⇒ Konsekvenser for årets prioriteringer og fastsatte mål, herunder avklaring av eventuelle innspill til RnB
Neste år (2015)	⇒ Arbeid med Prop. 1 S (2014-2015) og tildelingsbrev 2015
10. oktober	→ Etatsstyringsmøte høsten, kl 1100 – 1400 – sted: STAMI
Inneværende år (2014)	⇒ Status resultatoppgjøret 2014 iht. tildelingsbrevet – halvårsrapport ⇒ Eventuelle behov for justeringer i forhold til fastsatte mål ⇒ Avklaring av eventuelle innspill til omgrupperingsproposisjonen 2014
Neste år (2015) + 1	⇒ Oppdatert risikobilde ⇒ Tildelingsbrev for 2015 ⇒ Tema nye store satsingsforslag 2016 (frist 3. desember)